

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžk/5/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016200954
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016200954.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľ): S.. K. C., Q., občan Slovenskej republiky, nar. XX. V. XXXX, bytom J. H. I. XXXX/XX, XXX XX D., s doručovacou adresou: Z. Č.. X, XXX XX D., proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, IČO: 00 151 866, s adresou Tomášikova č. 46, 832 05 Bratislava, vo veci žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy, o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08. decembra 2016 č.k. 1S/121/2016-131, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 08. decembra 2016 č.k. 1S/121/2016-131 r u š í a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 06.06.2016 na Krajský súd v Bratislave domáhal, aby krajský súd (po 01.07.2016 v zmysle zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok /ďalej len „S.s.p.“, resp. „Správny súdny poriadok“/ s oprávnením správneho súdu) žalovanému:

- prikázal do 3 dní oznámiť podniku LESY Slovenskej republiky, š.p., IČO: 36 038 351 (ďalej len „Lesy SR“), že odsúhlasenie hospodárskych opatrení v lesnom celku Lesy SR Bratislava v období od skončenia platnosti programu starostlivosti o lesy (2006 - 2015) do schválenia návrhu programu starostlivosti o lesy (2016 - 2025) vykonané listom zo dňa 21.12.2015 sa ruší a Okresný úrad Bratislava vyjadruje výslovný nesúhlas s pokračovaním akejkoľvek činnosti na základe tohto napadnutého listu,
- zakázal odsúhlasovať hospodárske opatrenia v lesnom celku Lesy SR Bratislava bez účasti dotknutej verejnosti v rozsahu podľa Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (ďalej len „Aarhuský dohovor“),
- zakázal odsúhlasovať hospodárske opatrenia v lesnom celku Lesy SR Bratislava pokiaľ nie sú vypracované priority z hľadiska významu a priority z hľadiska degradácie alebo deštrukcie podľa smernice Rady 92/43/EHS o ochrane biotopov. voľne žijúcich živočíchov a voľne žijúcich rastlín (ďalej

len „smernica č. 92/43“),

- zakázal odsúhlasovať hospodárske opatrenia v lesnom celku Lesy SR Bratislava, ktoré boli navrhnuté podnikateľským subjektom, a prikazuje mu do 3 dní oznámiť spoločnosti LH Projekt - SK, s.r.o., IČO: 36 615 919 (ďalej tiež „vyhotovovateľ“), že zmluva o dielo č. 174/NLC/2015-VO je neplatná, pretože je v rozpore s právom Európskej únie (ďalej len „právo EÚ“),

- zakázal odsúhlasovať hospodárske opatrenia v lesnom celku Lesy SR Bratislava, ktoré boli navrhnuté subjektom bez výslovného oprávnenia na podanie návrhu hospodárskych opatrení, a prikázať mu do 3 dní oznámiť spoločnosti LH Projekt - SK, s.r.o., IČO: 36 615 919, že na podanie návrhu hospodárskych opatrení nemá uzatvorenú platnú zmluvu a návrh hospodárskych opatrení v lesnom celku Lesy SR Bratislava v období od skončenia platnosti programu starostlivosti o lesy (2006 - 2015) do schválenia návrhu programu starostlivosti o lesy (2016 - 2025) je nezákonný.

Uvedený petit žalobcu kasačný súd s prihliadnutím na zákonné zmeny po 01.07.2016 musí subsumovať pod žiadosť o súdnu ochranu pred pokračovaním znemožnenia účasti verejnosti v príprave odsúhlasenia výrubu stromov, na ktorý sa podľa žalobcu môže vzťahovať aj zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej tiež „zák. č. 24/2006 Z.z.“).

Podľa § 491 ods. 1 S.s.p. v znení relevantnom pre preskúmanú vec platí, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 491 ods. 2 S.s.p. v citovanom znení právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba. na účely

Podľa § 3 ods. 1 písm. e) S.s.p. v citovanom znení na účely tohto zákona sa rozumie

e) iným zásahom orgánu verejnej správy faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

Podľa § 252 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení žalobca sa môže žalobou domáhať ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takéto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie.

2. Žalobca ďalej špecifikoval predmet sporu, že podľa jeho mienky ide o nezákonnú ťažobnú činnosť (t.j. obnovné ťažby, výchovné ťažby a prečistky stromov - na účely uznesenia tiež „výrub stromov“) v území európskeho významu Devínska Kobyla (ďalej tiež „SKUEV Devínska Kobyla“) registrovaného v zmysle § 27 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zák. č. 543/2002 Z.z.“) ako súčasť sústavy Natura 2000 - vid'

1/ vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 138/2001 Z.z. o Chránenej krajinej oblasti Malé Karpaty ako aj

2/ vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 17/2003 Z.z., ktorou sa ustanovujú národné prírodné rezervácie a uverejňuje zoznam prírodných rezervácií, so stupňom ochrany 2, resp. 4 z dôvodu ochrany najmä Dubovo-hrabových lesov lipových (9170), Lipovo-javorových sutinových lesov (9180) alebo Kyslomilných bukových lesov (9110 [ide o údaje z výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1/2004 (VZZ3), ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu].

Podľa § 27 ods. 1 zák. č. 543/2002 Z.z. v citovanom znení územím európskeho významu podľa tohto zákona sa rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami,

a) na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia,

b) ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít obstaraným ministerstvom a prerokovaným s ministerstvom pôdohospodárstva (ďalej len "národný zoznam").

Podľa § 27 ods. 7 zák. č. 543/2002 Z.z. v citovanom znení navrhované územie európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom podľa odseku 5 sa považuje za chránené územie vyhlásené podľa tohto zákona so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname. Pri posudzovaní vplyvov

akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa osobitného predpisu [poznámka č. 64 smeruje na zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov], pri povoľovaní tejto činnosti, ako aj inej činnosti podľa tohto zákona sa postupuje v súlade so stupňom ochrany navrhovaného územia európskeho významu, tak ako vo vyhlásenom chránenom území.

Podľa § 104a ods. 4 zák. č. 543/2002 Z.z. v citovanom znení programy starostlivosti o lesy vyhotovené podľa predpisov účinných do 1. mája 2010 a programy starostlivosti o lesy podľa odseku 2, ktoré sa dotýkajú území patriacich do európskej sústavy chránených území, sa považujú za programy starostlivosti o lesy podľa tohto zákona, ak prešli primeraným posúdením podľa § 28.

Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v citovanom znení akýkoľvek plán [poznámka č. 64a smeruje na ustanovenie § 3 písm. c) zák. č. 24/2006 Z.z.] alebo projekt [poznámka č. 64b sa dotýka ustanovenia § 3 písm. e) zák. č. 24/2006 Z.z.], ktorý priamo nesúvisí so starostlivosťou o územie patriace do európskej sústavy chránených území, navrhované chránené vtáčie územie alebo územie európskeho významu (ďalej len "územie sústavy chránených území") alebo nie je pre starostlivosť oň potrebný, ale ktorý pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na toto územie významný vplyv, podlieha hodnoteniu jeho vplyvov na takéto územie z hľadiska cieľov jeho ochrany.

3. V SKUEV Devínska Kobyla bol výrub stromov odobrený žalovaným prostredníctvom listu z 21.12.2015 označeným ako „Odsúhlasené hospodárske opatrenia v lesnom celku Lesy SR Bratislava v období od skončenia platnosti programu starostlivosti o lesy (2006 - 2015) do schválenia návrhu programu starostlivosti o lesy (2016 - 2025)" (ďalej len „odsúhlasené opatrenia").

4. Predmetom preskúmania je potom podľa žalobcu popri dlhodobom znemožnení účasti verejnosti na procese smerujúcom k prijatiu odsúhlasených opatrení aj činnosť subjektu Lesy SR na základe odsúhlasených opatrení, ktoré nie sú rozhodnutím a ktoré boli podkladom k aktuálnemu výrubu stromov bez pripustenia verejnosti do procesu odsúhlasovania opatrení, pričom žalobca označil ustanovenie § 41 ods. 15 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch (ďalej na účely uznesenia len „zák. č. 326/2005 Z.z."), že je v rozpore s čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru zaručujúcim účasť verejnosti.

Podľa § 41 ods. 15 zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení hospodárske opatrenia v období od skončenia platnosti programu starostlivosti do schválenia návrhu programu starostlivosti navrhuje vyhotovovateľ programu starostlivosti a odsúhlasuje ich orgán štátnej správy lesného hospodárstva po prerokovaní s vlastníkom, správcom a obhospodarovateľom lesa a s dotknutými orgánmi štátnej správy.

5. Ďalej žalobca poukázal aj na rozpor odsúhlasených opatrení so smernicou č. 92/43, lebo nejde o zásahy vykonané iba na základe programu starostlivosti o lesy, avšak tento program musí obsahovať aj priority z hľadiska významu lokalít pre zachovanie v priaznivom stave, alebo obnovenie do takého stavu typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I, alebo druhov uvedených v prílohe II. a pre koherenciu sústavy Natura 2000 a priority z hľadiska rizika degradácie alebo deštrukcie, ktorým sú tieto lokality vystavené.

Podľa čl. 1 písm. a) smernice č. 92/43 v citovanom znení na účely tejto smernice:

a) ochrana znamená súbor opatrení vyžadovaných na zachovanie alebo obnovu prirodzených biotopov a populácií druhov divokej fauny a flóry v priaznivom stave, ako je definovaný v písm. e) a písm. i); [...]. Podľa čl. 6 ods. 2 smernice č. 92/43 v citovanom znení členské štáty podniknú primerané kroky, aby sa na osobitne chránených územiach predišlo poškodeniu prirodzených biotopov a biotopov druhov, ako aj rušeniu druhov, pre ktoré boli územia označené za chránené, pokiaľ by takéto rušenie bolo podstatné vo vzťahu k cieľom tejto smernice.

Podľa čl. 6 ods. 3 smernice č. 92/43 v citovanom znení akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v

prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.

6. Len také zásahy podľa žalobcu, ktoré sú súčasťou programu starostlivosti o lesy, ktorý prešiel primeraným posúdením vrátane posúdenia účasti verejnosti, možno akceptovať ako súčasť správy lokality, kedy nie je potrebné vykonanie posúdenia jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality - t.j. procesom posudzovania vplyvov projektov a plánov na životné prostredie (ďalej tiež „proces EIA“) v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Podľa § 41 ods. 8 zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení orgán štátnej správy lesného hospodárstva bezodkladne oznámi dotknutým orgánom štátnej správy, právnickým osobám a fyzickým osobám, ktorých práva môžu byť vyhotovením programu starostlivosti dotknuté, že do správy o hospodárení môžu nahliadnuť a zároveň ich vyzve na predloženie pripomienok k správe o hospodárení a požiadaviek na vypracovanie pokynov na vyhotovenie programu starostlivosti v lehote do 15 dní od doručenia oznamu; na pripomienky a požiadavky, ktoré neboli predložené v určenej lehote, sa neprihliada. V ozname uvedie dátum prerokovania správy o hospodárení a predložených pripomienok a požiadaviek, ktoré sa uskutočnia najneskôr do siedmich dní od posledného dňa lehoty, určenej na ich predloženie.

Podľa § 41 ods. 16 zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení záväzné vyjadrenie podľa odseku 8 dotknuté orgány doručia príslušnému orgánu štátnej správy lesného hospodárstva do 15 dní od doručenia výzvy, ak vyjadrenie v určenej lehote nedoručia, má sa za to, že nemajú pripomienky k správe o hospodárení a požiadavky na vypracovanie pokynov na vyhotovenie programu starostlivosti, za ktorých dodržania program starostlivosti nebude mať významný vplyv na územie európskej sústavy chránených území. Záväzné vyjadrenie podľa odseku 13 dotknuté orgány doručia príslušnému orgánu štátnej správy lesného hospodárstva do 30 dní od doručenia návrhu, ak vyjadrenie v určenej lehote nedoručia, má sa za to, že s návrhom programu starostlivosti súhlasia [poznámka č. 57a smeruje na ustanovenia § 9 ods. 1 písm. m) a § 103 ods. 7 až 9 zák. č. 543/2002 Z.z.].

Podľa § 9 ods. 1 písm. m) zák. č. 543/2002 Z.z. v citovanom znení orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom v konaniach podľa osobitných predpisov vo veciach ochrany prírody a krajiny, najmä ak ide o m) schválenie alebo zmenu programu starostlivosti o lesy [poznámka č. 35 smeruje na ustanovenie § 40 ods. 1 zák. č. 326/2005 Z.z.] ....

Podľa § 40 ods. 1 zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení program starostlivosti o lesy (ďalej len "program starostlivosti") je nástrojom štátu, vlastníka, správcu a obhospodarovateľa lesa na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch; nie je nástrojom na usporiadanie vlastníctva k pozemkom ani určenie obhospodarovateľov lesa.

Podľa § 103 ods. 7 zák. č. 543/2002 Z.z. v citovanom znení orgán ochrany prírody má v konaniach uvedených v § 9 ods. 1 písm. a) až f) postavenie dotknutého orgánu [poznámka č. 122 smeruje na ustanovenia § 140a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)]; vyjadrenie orgánu ochrany prírody uplatnené v týchto konaniach sa považuje za záväzné stanovisko [poznámka č. 123 smeruje na ustanovenie § 140b stavebného zákona], ak sa týka územia s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, ako aj územia s prvým alebo druhým stupňom ochrany, ak nejde o zastavané plochy a nádvorcia, záhrady a vinice.

Podľa § 140b ods. 1 stavebného zákona v citovanom znení záväzné stanovisko je na účely konaní podľa tohto zákona stanovisko, vyjadrenie, súhlas alebo iný správny úkon dotknutého orgánu, uplatňujúceho záujmy chránené osobitnými predpismi, ktorý je ako záväzné stanovisko upravený v osobitnom predpise. Obsah záväzného stanoviska je pre správny orgán v konaní podľa tohto zákona záväzný a bez zosúladenia záväzného stanoviska s inými záväznými stanoviskami nemôže rozhodnúť vo veci.

Ustanovenie § 103 ods. 8 zák. č. 543/2002 Z.z. pre citované znenie bolo zrušené s účinnosťou od 1.1.2015

Podľa § 103 ods. 9 zák. č. 543/2002 Z.z. v citovanom znení rozhodnutím o vydaní súhlasu, povolení výnimky, nevydaní súhlasu alebo nepovolení výnimky podľa tohto zákona, odborným stanoviskom a vyjadrením je orgán štátnej správy viazaný. Vyjadreniami podľa § 9 ods. 1 písm. a) až f) a m) nie sú orgány štátnej správy viazané, ak sa týkajú vojenských obvodov.

7. Záverom žalobca poukázal na to, že vyčerpal všetky prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, a to sťažnosti na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a na Ministerstvo

pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol správne mu súdu, aby jeho žalobe bolo vyhovené.

B)

8. Na základe výzvy správneho súdu žalovaný vyslovil názor, že účasť verejnosti v konaní o odsúhlasení opatrení vylúčená nebola. Upozornil, že návrh programu starostlivosti o lesy pre LC Lesy SR Bratislava na obdobie roku 2016-2025, ktorého súčasťou sú aj odsúhlasené opatrenia, bol zverejnený v čase od 15.03.2016 do 31.03.2016 na internetovej stránke: <http://www.minv.sk/?uradna-tabula> a od 04.04.2016 až doteraz je návrh programu starostlivosti o lesy (2016-2025) spolu s hospodárskymi opatreniami, ktoré odsúhlasil žalovaný v súlade s § 41 ods. 15 zák. č. 326/2005 Z.z. dostupný verejnosti na internetovej stránke: <http://www.minv.sk/?navrh-psl-pre-lc-lesy-sr-bratislava> (ďalej aj obidve spoločne ako „internetová úradná tabuľa“). Či vôbec a kto komunikoval so žalovaným na základe informácií z internetovej tabule, to žalovaný neuviedol.

9. Možnosť účasti v konaniach podľa zák. č. 326/2005 Z.z. je podľa § 67 ods. 4 až 6 zák. č. 326/2005 Z.z. poskytnutá ktorémukoľvek občanovi v Slovenskej republike prostredníctvom združenia v správnu subjektivitou, čím sa napĺňa aj požiadavka na hospodárny postup v správnom konaní. Aarhuský dohovor podľa žalovaného nikde neuvádza striktné a explicitne súdnu ochranu práv zúčastnenej verejnosti.

Podľa § 67 ods. 4 zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení platí, že ak združenie s právnou subjektivitou [poznámka č. 96 smeruje na ustanovenie Občianskeho zákonníka alebo zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov] nie je účastníkom správneho konania, je zúčastnenou osobou [poznámka č. 97 smeruje na ustanovenie § 15a Správneho poriadku], ak predmet jeho činnosti súvisí s využívaním a ochranou lesného majetku a ak písomne oznámi svoju účasť v konaní najneskôr do 7 dní od upovedomenia o začatí konaní podľa odseku 5.

Podľa § 67 ods. 5 zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení združenie podľa odseku 4 môže písomne požiadať orgán štátnej správy lesného hospodárstva, aby ho upovedomil o začatých správnych konaniach, v ktorých môžu byť dotknuté jeho záujmy. Žiadosť musí obsahovať najmä názov združenia, jeho sídlo, identifikačné číslo, meno a priezvisko osoby oprávnenej konať v mene občianskeho združenia a určenie konania, o ktorého začatí chce byť združenie upovedomené, vrátane uvedenia záujmov, ktoré by mohli byť týmto konaním dotknuté.

Podľa § 67 ods. 6 zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení orgán štátnej správy lesného hospodárstva, ktorému žiadosť podľa odseku 5 bola doručená, je povinný upovedomiť združenie podľa odseku 4 o začatých správnych konaniach, v ktorých môžu byť dotknuté jeho záujmy, a to najneskôr do siedmich dní odo dňa začatia konania alebo odo dňa doručenia žiadosti, ak sa konanie už začalo.

10. Ďalej poukázal na to, že Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) rozsudkom sp.zn. C-240/09 z 08. marca 2011 rozhodol, že čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru nemá priamy účinok v práve Európskej únie. Prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby poskytol taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktorý bude v čo najväčšej miere v súlade s cieľmi čl. 9 ods. 3 Dohovoru.

Podľa § 24 ods. 2 zák. 24/2006 Z.z. v citovanom znení dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu [poznámka č. 24 smeruje na ustanovenie § 14 Správneho poriadku]. Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.

Podľa § 24 ods. 3 zák. č. 24/2006 Z.z. v citovanom znení verejnosť prejaví záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene a na konaní o jej povolení podaním

a) odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4,

b) odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny podľa § 30 ods. 6,

c) odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2,

d) odôvodneného písomného stanoviska k oznámeniu o zmene podľa § 29 ods. 9.

Podľa § 18 ods. 1 písm. a) a g) zák. č. 24/2006 Z.z. v citovanom znení predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny musí byť každá

a) navrhovaná činnosť uvedená v prílohe č. 8 časti A, ak nejde o činnosť realizovanú na účely uvedené v písmene b),

g) navrhovaná činnosť alebo jej zmena neuvedená v písmenách a) až f) alebo v odseku 2, ktorá podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny [poznámka č. 8a smeruje na ustanovenie § 28 ods. 4 zák. č. 543/2002 Z.z.] pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou významný vplyv na územie sústavy chránených území.

C)

11. Žalobca podaním zo 17.11.2016 (č.l. 94) označeným ako „Vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného zo dňa 21.06.2016" svoju žiadosť o súdnu ochranu pred nezákonným výrubom stromov žiadal zmeniť nasledovne:

„Súd prikazuje Okresnému úradu Bratislava do 3 dní oznámiť podniku LESY Slovenskej republiky, š.p., IČO: 36 038 351, že odsúhlasenie hospodárskych opatrení v lesnom celku Lesy SR Bratislava v období od skončenia platnosti programu starostlivosti o lesy (2006 - 2015) do schválenia návrhu programu starostlivosti o lesy (2016 - 2025) vykonané listom zo dňa 21.12.2015 sa v časti schválenia obnovnej ťažby na Území európskeho významu Devínska Kobyla ruší a vyjadruje sa nesúhlas s pokračovaním obnovnej ťažby na Území európskeho významu Devínska Kobyla."

12. V uvedenom podaní opierajúc sa o argument realizácie neprimerane masívnych výrubov (argument porovnávajúci objem 2.813 m3 vyťaženého bukového dreva v rozmedzí rokov 2006 - 2015 s odsúhlasenou ťažbou buka iba na rok 2016 v objeme 1.175 m3) si žalobca postupne položil viacero otázok. Na niektoré z nich odpovedal s podporou v rozhodovacej praxi Súdneho dvora (najmä jeho rozsudok sp.zn. C-127/02 zo dňa 07. septembra 2002 vo veci van de Waddenzee).

13. Tiež žalobca s prihliadnutím na obsah listu subjektu Lesy SR zo dňa 12.01.2015 č. 67238/2015 (č.l. 121) podčiarkol tam uvedenú neznalosť o množstve vykonaného výrubu stromov prezentovanú na strane subjektu Lesy SR ako aj tvrdenú neznalosť tohto údaju na strane poverenej organizácie, ktorá má povinnosť monitorovať stav biotopov a ich evidenciu podľa § 65a zák. č. 543/2002 Z.z., t.j. Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOPSR"). S poukazom na list subjektu Lesy SR zo dňa 12.01.2015 č. 67238/2015 (č.l. 121) ako aj na účasť spoločnosti LH projekt, s.r.o. pri vyhotovení plánu starostlivosti o lesy navrhol žalobca správne mu súdu výsluch

- pána X.. K. J., z adresy Lesná správa BA, Pekná cesta 19, 831 52 Bratislava a

- pána X.. X. Z., z adresy LH Projekt s.r.o., Holého 23, 921 01 Piešťany.

Podľa § 65a ods. 2 písm. a), h), i), k), l), m), t) a v) zák. č. 543/2002 Z.z. v citovanom znení Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

a) obstaráva a zabezpečuje starostlivosť o osobitne chránené časti prírody a krajiny [viď § 2 ods. 2 písm. o) zák. č. 543/2002 Z.z. - poznámka kasačného súdu] vrátane vykonávania ich revízií,

h) vyhotovuje, obstaráva a vedie vybranú dokumentáciu ochrany prírody a krajiny a iné odborné podklady s ňou súvisiace, poskytuje informácie z nej a realizuje vybrané opatrenia z nej vyplývajúce,

i) vypracúva programy starostlivosti o územia medzinárodného významu [viď § 17 ods. 11 zák. č. 543/2002 Z.z. - poznámka kasačného súdu],

k) poskytuje potrebné podklady a súčinnosť pri komplexnom zisťovaní stavu lesa a rámcovom plánovaní,

l) zabezpečuje označovanie osobitne chránených častí prírody a krajiny,

m) vykonáva výskum osobitne chránených častí prírody a krajiny a vedie evidenciu správ o výsledkoch ich výskumu a na svojom webovom sídle zverejňuje výsledky výskumu financovaného z verejných zdrojov (§ 56 ods. 4),

t) vykonáva monitoring stavu a zmien prírodných ekosystémov v meniacich sa ekologických

podmienkach a zabezpečuje opatrenia na udržanie a zlepšenie ich ekologickej stability,
v) spracúva odborné stanoviská pre rozhodovaciú a inú činnosť orgánov ochrany prírody.

D)

14. Krajský súd v Bratislave ako správny súd konajúci po 01.07.2016 v zmysle ustanovenia § 491 ods. 1 a vec posudzujúc podľa § 252 a nasl. ustanovení Správneho súdneho poriadku ako žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy prejednal ju bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju svojim uznesením (ďalej len „napadnuté uznesenie“) zamietol v zmysle § 261 S.s.p. (viď bod č. 48 napadnutého uznesenia) z dôvodov nižšie uvedených.

Podľa § 261 S.s.p. v citovanom znení platí, že ak správny súd po preskúmaní zistí, že žaloba nie je dôvodná, uznesením ju zamietne.

15. Rovnako vyslovil (viď body č. 51 a 55 napadnutého uznesenia), že tak návrh na prerušenie konania z dôvodu polozenia prejudiciálnych otázok ako aj návrh žalobcu o odkladný účinok žaloby zamietla.

Podľa § 491 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení platí, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

16. S poukazom na relevantné ustanovenia Správneho súdneho poriadku, Ústavy Slovenskej republiky a zák. č. 326/2005 Z.z. a po podrobnej rekapitulácii skutkového stavu zachyteného v administratívnom spise, žalobných dôvodov a argumentácie žalovaného správny súd poukázal na to, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok stanovených v ustanovení § 252 a § 254 S.s.p. na podanie tohto typu žaloby (viď bod č. 40 napadnutého uznesenia). Svoj procesný názor odôvodnil tým, že žalobca nie je účastníkom konania v zmysle ustanovenia § 41 ods. 15 v spojení s odsekom 18 zák. č. 326/2005 Z.z.

Podľa § 254 S.s.p. v citovanom znení žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch iným zásahom orgánu verejnej správy priamo zameraným alebo vykonaným proti nej, prípadne priamo dotknutá jeho následkami.

Podľa § 41 ods. 15 zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení hospodárske opatrenia v období od skončenia platnosti programu starostlivosti do schválenia návrhu programu starostlivosti navrhuje vyhotovovateľ programu starostlivosti a odsúhlasuje ich orgán štátnej správy lesného hospodárstva po prerokovaní s vlastníkom, správcom a obhospodarovateľom lesa a s dotknutými orgánmi štátnej správy. Podľa § 41 ods. 18 zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení na konanie podľa odsekov 8, 9 a 15 sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

17. Podľa správneho súdu je účasť občana podľa Aarhuského dohovoru v konaniach vedených na základe zák. č. 326/2005 Z.z. zabezpečená prostredníctvom možnosti účasti združení s právnou subjektivitou (§ 67 ods. 4 až 6 zák. č. 326/2005 Z.z.). Návrh programu starostlivosti o lesy vrátane odsúhlasených opatrení bol zverejnený v čase od 15.03.2016 do 31.03.2016 na príslušnej internetovej stránke. Ďalej správny súd poukázal na rozdelenie samotného procesu vyhotovenia programu starostlivosti o lesy na viacero etáp a samostatných konaní (viď body č. 42 až 45 napadnutého uznesenia).

18. Čo sa týka iniciatívy žalobcu prejavenej na pojednávaní dňa 08.12.2016, t.j. aby správny súd zaslal nasledujúcu prejudiciálnu otázku na Súdny dvor:

„Je potrebné vykladať čl. 6 ods. 3 smernice č. 92/43 tak, že obnovná ťažba dreva nemôže byť povolená príslušným orgánom v rámci „správy lokality“ a musí sa na ňu prihliadať ako na plán alebo projekt, ktorý bude mať pravdepodobne významný vplyv na chránenú lokalitu, pokiaľ v procese jej schvaľovania nie je objektívne preukázané:

- kde sa presne chránený biotop nachádza,

- koľko sa z biotopu už vyrúbalo,
  - koľko sa z neho má vyrúbať,
  - koľko prirodzeného zmladenia sa reálne v biotope prijme a
  - koľko prirodzeného zmladenia vôbec tvorí buk, ktorý je cieľom ochrany",
- správny súd s poukazom na ustanovenie § 100 ods. 1 písm. c) S.s.p. konštatoval, že sa s postupom navrhnutým žalobcom nestotožnil. Predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru je činnosťou súdu, ktorý návrh podáva, a predseda senátu, ktorý návrh predložil, musí prijať osobné /vnútorné presvedčenie, že je nutné takýto návrh predložiť Súdnemu dvoru a nie presvedčenie účastníka konania, ktorému by predseda senátu „robit pošára" so Súdnym dvorom (viď body č. 49 až 51 napadnutého uznesenia).

II.

Obsah kasačných sťažností / stanoviská

A)

19. Proti napadnutému uzneseniu [nesprávne sťažovateľ označil formu súdneho rozhodnutia ako rozsudok - poznámka kasačného súdu] sťažovateľ s právnickým vzdelaním v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť zo dňa 21.02.2017 (č.l. 147) z dôvodov uvedených v ustanovení

- § 440 ods. 1 písm. f) , t.j. krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj
- § 440 ods. 1 písm. g) v spojení s odsekom 2 S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch podľa § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. vrátane nutnosti zohľadniť hore uvedenú povinnosť podľa odseku 2 najmä uviedol, že:

- k písm. g) :

o právo účasti žalobcu vyplýva z § 24 ods. 2 a 3 zák. č. 24/2006 Z.z. v spojení s § 178 ods. 3 a § 42 ods. 1 S.s.p.,

o žalobca ako fyzická osoba podal pripomienky aj stanovisko v konaní o určenie zásad pre vyhotovenie PSOL na roky 2016 - 2025,

- k písm. f) :

o správny súd sa nezaoberal s argumentmi podanými žalobcu v jeho vyjadrení zo 17.11.2016.

Podľa § 42 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení platí, že ak má zainteresovaná verejnosť alebo dotknutá verejnosť (ďalej len "zainteresovaná verejnosť") právo podľa osobitného predpisu na účasť v administratívnom konaní vo veciach životného prostredia, je oprávnená

a) podať správnu žalobu podľa § 6 ods. 2 písm. a),

b) podať žalobu proti nečinnosti podľa § 6 ods. 2 písm. e),

c) podať žalobu proti všeobecne záväznému nariadeniu,

d) zúčastniť sa na konaní o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. a); ustanovenia tohto zákona týkajúce sa osoby zúčastnenej na konaní sa primerane použijú aj na zainteresovanú verejnosť.

Podľa § 178 ods. 3 S.s.p. v citovanom znení zainteresovaná verejnosť je oprávnená podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy, ak tvrdí, že tým bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia.

21. Záverom sťažovateľ navrhol kasačnému súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie spolu s priznaním zaplatených súdnych poplatkov.

B)

22. Z vyjadrenia žalovaného z 13.03.2016 (č.l. 160) ku kasačnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ neuvádza žiadne nové právne relevantné skutočnosti. K aktívnej legitímácii sťažovateľa žalovaný poukázal na list zo dňa 24.06.2015 právnickej osoby OLEXOVA VASILISIN, s.r.o., advokátska kancelária, prostredníctvom ktorého boli žalovanému zaslané pripomienky k plánu starostlivosti o lesy,

pričom z ničoho nevyplýva, že by uvedené advokátske spoločenstvo bolo udelené splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa.

23. Ďalej žalovaný zotrval na svojich argumentoch vyjadrených v liste č. OU-BA-OOP4-2016/008029 z 21.06.2016, prostredníctvom ktorých sa k žalobe mal vyjadriť dostatočne.

24. Záverom žalovaný navrhol, aby kasačný súd sťažovateľom podanú kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú a výrok napadnutého uznesenia potvrdil.

C)

25. Výzvou z 15. júna 2017 a vzhľadom na text navrhutej prejudiciálnej otázky (viď bod č. 18) kasačný súd požiadal žalovaného, aby zodpovedal otázky v súvislosti s argumentáciou sťažovateľa, ktorá je založená väčšinou na konkrétnych ustanoveniach únieového práva a ich spôsobu aplikácie v medziach vnútroštátneho práva, v nasledujúcom znení:

1. Lesné celky dotknuté povolenou ťažobnou činnosťou (výrub stromov) sa nachádzajú na území európskeho významu (Devínska Kobyla), ktorý je v zmysle právnych predpisov charakterizovaný 2. alebo 4. stupňom ochrany, konkrétne ide o ochranu Dubovo-hrabových lesov lipových (9170), Lipovo-javorových sutinových lesov (9180) alebo Kyslomilných bukových lesov (9110 - údaje z výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1/2004 (VZZ3), ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu). Ako sa táto skutočnosť v konkrétnej lokalite Devínskej Kobyly zohľadňuje pri rozhodovaní o výrube stromov z týchto lesných celkov?

2. Aké sú kritériá pre výrub stromov? Je zabezpečené prostredníctvom týchto kritérií zachovanie dotknutých lesných celkov v Devínskej Kobyly v priaznivom stave alebo ich obnovenie do takého stavu typov prirodzených biotopov z hľadiska rizika ich degradácie alebo deštrukcie, ktorému sú tieto lokality vystavené, ako to požaduje smernica č. 92/43?

3. Vzťahuje sa na programy starostlivosti o lesy v lokalite Devínskej Kobyly posudzovací proces podľa § 28 zák. č. 543/2002 Z.z.? Pokiaľ sa nevzťahuje, resp. nebol vykonaný, tak prečo ?

4. Vzťahuje sa na programy starostlivosti o lesy v lokalite Devínskej Kobyly posudzovací proces podľa § 18 ods. 1 písm. a) zák. č. 24/2006 Z.z.? Pokiaľ sa nevzťahuje, resp. nebol vykonaný, tak prečo ?

5. Vzťahuje sa na programy starostlivosti o lesy v lokalite Devínskej Kobyly posudzovací proces podľa § 18 ods. 1 písm. g) zák. č. 24/2006 Z.z.? Pokiaľ sa nevzťahuje, resp. nebol vykonaný, tak prečo ? Bolo vydané odborné stanovisko štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny a ako vyhodnotilo objem navrhovanej či realizovanej ťažby (výrub stromov - viď označenie 9170, 9180 alebo 9110) na degradáciu lesných celkov?

6. Ako žalovaný vo svojej rozhodovacej praxi, najmä smerom k účasti verejnosti na posudzovaní projektov a ich dopadov na životné prostredie, aplikuje rozsudok sp.zn. C-240/09 z 08.03.2011 Súdneho dvora Európskej únie, prostredníctvom ktorého rozhodol, že však prináleží vnútroštátnemu súdu (vnútroštátnym orgánom ochrany životného prostredia v súlade s ust. čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii), aby poskytol taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktorý bude v čo najväčšej možnej miere v súlade tak s cieľmi článku 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, ako aj s cieľom účinnej súdnej ochrany práv poskytovaných právom EÚ, aby mohla organizácia na ochranu životného prostredia, resp. dotknutá verejnosť, napadnúť na vnútroštátnom súde rozhodnutie prijaté v rámci správneho konania, ktoré by mohlo byť v rozpore s právom EÚ v oblasti životného prostredia?

26. Žalovaný listom zo dňa 24.07.2017 na vyššie uvedené otázky odpovedal nasledovne:

1. Program starostlivosti o lesy zohľadňuje smernicu č. 92/43 prostredníctvom zák. č. 543/2002 Z.z. (napríklad § 2 písm. i/ alebo § 41 ods. 13) tak, že činnosti v chránených územiach sú obmedzené stupňom ochrany. Vyhotovovateľ programu starostlivosti o lesy rešpektoval požiadavky ochrany prírody a dotknutých orgánov, čo je uvedené v Protokole o výsledkoch prerokovania správy o doterajšom hospodárení a určení zásad na vyhotovenie PSL pre LC Lesy SR Bratislava na obdobie rokov 2016 - 2025 č. OUBA-OOP4-2015/053582 zo dňa 30.07.2015 (ďalej len „protokol z 30.07.2015“).

2. Kritériá pre výrub stromov sú určené priamo v programe starostlivosti o lesy. Ustanovenia zák. č.

543/2002 Z.z. (§ 11 a nasl.) zároveň jasne špecifikujú činnosti, ktoré sú v chránených územiach s určeným stupňom ochrany zakázané alebo obmedzené alebo sa k nim vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody.

3. Program starostlivosti o lesy, nakoľko ide v zmysle § 54 ods. 4 písm. d) zák. č. 543/2002 Z.z. o dokumentáciu ochrany prírody a krajiny, ktorá priamo súvisí so starostlivosťou o územie sústavy chránených území, tak nespadá do pôsobnosti ustanovenia § 28 ods. 2 zák. č. 543/2002 Z.z. lebo nejde o plán alebo projekt, ktorý je vymedzený v uvedenom ustanovení. Program starostlivosti o lesy neobsahuje hospodárske opatrenia v lesoch, ktoré by presahovali rámec správy danej chránenej lokality, pretože hospodárenie danej chránenej lokality je obmedzený zák. č. 543/2002 Z.z. Navyše prostredníctvom listu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1399/2015-2.1 zo 04.12.2015 bol vyslovený záver, že: „Na základe vykonaných konzultácií zo dňa 3.12.2015 a podrobnejšieho vysvetlenia predmetu žiadosti NLC o nenávratný finančný príspevok z Programu rozvoja vidieka SR na roky 2014 - 2020 uvádzame, že vyhotovenie programov starostlivosti o lesy nepodlieha hodnoteniu vplyvov podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. na územie patriace do európskej sústavy chránených území, navrhované chránené vtáčie územie a územie európskeho významu.“

4. Ani z ustanovenia § 18 ods. 1 písm. a) zák. č. 24/2006 Z.z. a s tým súvisiacej prílohy č. 8 nevyplýva, že hospodárske opatrenia plánované v programe starostlivosti o lesy (napríklad výrub stromov) spadajú pod činnosti podliehajúce posudzovaniu vplyvov na životné prostredie.

5. V protokole z 30.07.2015 nie je zachytená požiadavka zúčastnených organizácií a združení ochrany prírody, aby plánovaný výrub stromov bol posudzovaný v zmysle zák. č. 24/2006 Z.z. Navyše žalovaný v protokole z 30.07.2015 uviedol, že vyhotovovateľ zohľadní v maximálnej možnej miere všeobecné požiadavky ochrany prírody vyplývajúce zo zák. č. 543/2002 Z.z.

6. Účasť verejnosti v konaní o odsúhlasení hospodárskych opatrení v období od skončenia platnosti programu starostlivosti o lesy (2006 - 2015) do schválenia návrhu programu starostlivosti o lesy (2016 - 2025) nebola vylúčená a v rozhodovacej praxi žalovaného je zohľadňovaný rozsudok Súdneho dvora sp.zn. C-240/09 zo dňa 08. marca 2011 prostredníctvom združení správnou subjektivitou.

Podľa § 2 písm. i) zák. č. 326/2005 Z.z. v citovanom znení na účely tohto zákona sa rozumie

i) trvalo udržateľným hospodárením v lesoch hospodárenie v lesoch takým spôsobom a v takom rozsahu, aby sa zachovala ich biologická diverzita, odolnosť, produkčná a obnovná schopnosť, životnosť a schopnosť plniť funkcie lesov.

C)

27. Sťažovateľ vo svojom vyjadrení z 21.09.2017 k vyjadreniu žalovaného vyslovil nasledujúce argumenty:

- žalovaný nespochybnil aktívnu legitimitáciu sťažovateľa,
- zopakoval svoje žalobné dôvody,
- stupne ochrany zavedené v Slovenskej republike nekorešponujú s obmedzeniami podľa smernice č. 92/43,
- pravidlo, že EIA pri programe starostlivosti o lesy je potrebná len, ak sa dotknutý orgán subjektívne vyjadrí, je v rozpore s požiadavkou smernice č. 92/43 vykonať posúdenie vždy, ak podstatný vplyv zásahu na územie môže nastať objektívne,
- zopakoval požiadavku na predloženie vyššie sformulovanej prejudiciálnej otázky (viď bod č. 18).

D)

28. Ďalej sťažovateľ podaním z 02.01.2018 upozornil kasačný súd, že v oblasti s chráneným biotopom buka (Ls5.l) ohľadom samotného buku pomer vyťaženého dreva a dreva určeného na vyťaženie v porovnaní s pôvodným objemom zásoby tohto dreva k roku 2014 viac ako 52%, pričom v niektorých centrálnych dielcoch bude po splnení schváleného plánu vyťažené dokonca až takmer 75% zásoby tejto chránenej dreviny, pričom obnovná doba buku je 120 rokov.

29. Podľa tvrdenia sťažovateľa subjekt Lesy SR realizujúci výrub stromov nezabezpečuje dostatočnú

obnovu. Namiesto vyťažených bukov v dotknutom biotope sa obnovuje akákoľvek iná drevina t.j. nedodržiava sa pomer, v akom sa buk v týchto biotopoch vyskytoval pred výrubom stromov.

30. Súčasne k podaniu z 02.01.2018 sťažovateľ priložil viacero prípisov na ministerstva, Úrad vlády Slovenskej republiky ako aj na subjekt Lesy SR. Subjekt Lesy SR listom z 28.09.2017 č. 36264/120 oznámilo sťažovateľovi, že v SKUEV Devínska Kobyla je celková zásoba 105.825 m³ drevnej hmoty, z toho v drevine Bk je to drewná hmota v rozsahu 35.324 m³. Na výrub stromov je určených 14% z celkovej zásoby lesných pozemkoch v SKUEV Devínska Kobyla, z toho 18 % v drevine Bk.

III.

Právne názory kasačného súdu

31. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 a § 457 ods. 2 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody ich odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.), a s prihliadnutím na formálnu viazanosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 časť vety prvej pred bodkočiarkou v spojení s § 439 ods. 3 písm. a/ S.s.p.) a neviazanosť sťažnostným návrhom (§ 453 ods. 3 S.s.p.) kasačný súd preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačná sťažnosť je v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. dôvodná, a preto v súlade s kasačnou právomocou mu zverenou zákonodarcom rozhodol o zrušení napadnutého uznesenia a o vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

32. Na prvom mieste kasačný súd zdôrazňuje, že zákonodarcou výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (v preskúmanej veci sťažovateľa), t.j. na zodpovednosti za obranu svojich práv (*vigilantibus leges sunt scriptae*) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Správneho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti preskúmanému rozhodnutiu či postupu správcu dane a následne proti napadnutému rozsudku. Preto kasačný súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody vstupovať.

33. Rovnako kasačný súd zdôrazňuje, že predmetom konania o kasačnej sťažnosti je v medziach uvedených v § 453 S.s.p. prieskum prípustnosti a následne dôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti, preto kasačný súd primárne na základe dôvodov kasačnej sťažnosti preskúmal relevanciu vytýkaných nedostatkov konania správneho súdu a napadnutého rozsudku v rozsahu sťažnostných bodov. V takto vymedzenom rámci prieskumu a pri nemennosti skutkového stavu (§ 454 v spojení s § 441 S.s.p.) o preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) kasačný súd pristúpil k prieskumu oprávnenosti dôvodu kasačného dôvodu.

34. Sťažovateľ na prvom mieste namieta, že mu správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, t.j. mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Správny súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p. ide najmä vtedy, ak správny súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 5 ods. 9 veta prvá S.s.p. majú účastníci v konaní pred správnym súdom rovnaké postavenie a správny súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' dispozitívne oprávnenie účastníka (§ 5 ods. 5 S.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 81 S.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 125 S.s.p.), požadovať vykonanie súdneho pojednávania (§ 107 ods. 1 písm. a/ S.s.p.), na to, aby bol rozsudok vyhotovený v zmysle § 139 S.s.p. a následne doručený do vlastných rúk (§ 142 ods. 1 S.s.p.)].

35. Avšak z napadnutého uznesenia nevyplýva, že správny súd v konaní so sťažovateľom ako s účastníkom by mu hore uvedený vejár procesných práv mal odobrať. Potom kasačný súd po oboznámení s obsahom súdneho spisu a v súlade so stanoviskom R 2/2016, podľa ktorého:

„Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku.

Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku [v súčasnosti ide o § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p.]."

dospel k záveru, že uvedené podklady dávajú základ pre uplatnenie druhej vety hore uvedeného stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém" (pozri najmä vec Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok ESĽP z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl" (vec Ryabykh proti Rusku, rozsudok ESĽP z roku 2003).

36. Tak ako namietal sťažovateľ, v odôvodnení napadnutého uznesenia sa nenachádzajú žiadne pozitívne alebo negatívne závery správneho súdu a ani posúdenie podania sťažovateľa zo 17.11.2016 (viď bod č. 11), ktorým modifikuje svoj petít, opisuje realizáciu (podľa jeho slov) neprimerane masívnych výrubov stromov, zdôrazňuje neznalosť subjektu Lesy SR o množstve drevnej hmoty vyťaženej na území SKUEV Devínska Kobyla spolu s návrhom vypočítať tam označených svedkov. Preto pre kasačný súd nie je zrejmé, ako a z akých dôvodov správny súd rozhodol, či zbral alebo nezbral na vedomie uvedené argumenty sťažovateľa; odôvodnenie jeho rozhodnutia nemá náležitosti v zmysle § 139 S.s.p. Na uvedenom základe vyhodnotil tento dôvod kasačnej sťažnosti ako relevantný.

37. Sťažovateľ prostredníctvom ďalšieho dôvodu namieta, že správny súd nesprávne právne posúdil preskúmanú vec, t.j. meritum sporu [kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p.]. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že s týmto kasačným dôvodom zákonodarca spája právnu situáciu, kedy správny súd na správne a zákonným spôsobom zistený skutkový stav (§ 440 ods. 1 písm. f) S.s.p.) bez vád zaťažujúcich jeho rozhodovanie (písmena a/ až f/) nesprávne aplikuje objektívne právo v merite veci, a to spätne na takto zistený skutkový stav, bez možnosti opory v doterajšej ustálenej rozhodovacej praxi kasačného súdu (a contrario písmeno h/).

38. Uvedený dôvod je relevantný iba, ak je nesprávnosť aplikácie objektívneho práva správnym súdom (resp. nesprávne vyriešenie niektorej právnej otázky správnym súdom) zapríčinená chybným výberom normy hmotného práva alebo procesného práva, ktorá vo svojej hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Preto nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom konkrétne spočíva v tom, že použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

39. V uvedenej súvislosti musí kasačný súd zdôrazniť, že pri výklade právnych predpisov a ich inštitútov nemôže správny súd k nim pristupovať len z hľadiska gramatického výkladu ale musí si spoľahlivo ustáliť zmysel a účel dotknutej právnej normy, t.j. v preskúmanej veci otázku prípustnosti súčasného napadnutia právoplatného rozsudku viacerými dôvodmi kasačnej sťažnosti a tým aj vylúčiť kontraproduktívnu snahu sťažovateľa či už z dôvodu neistoty alebo nedostatku úplného presvedčenia o správnosti svojej kasačnej argumentácie pokusne uplatňovať popri sebe rozmanité, so sporom vecne nesúvisiace, hypotetické alebo navzájom sa vylučujúce dôvody, a skúšať, ako budú prijaté kasačným súdom. Avšak z množstva ustanovení a ich vzájomnej prepojenosti cez odkazy na poznámky pod čiarou, ktoré kasačný súd musel citovať vyššie (viď body č. 2 až 16) a ktorým správny súd nevenoval dostatočnú pozornosť, vyplýva aj pre kasačný súd veľmi sťažovaná možnosť aplikovať tieto ustanovenia najmä pre bežného občana (in dubio mitius).

40. V uvedenej súvislosti musí kasačný súd predovšetkým zdôrazniť, že sťažovateľ žalobou pôvodne podanou podľa ustanovenia § 250v O.s.p. v petite požaduje, aby správny súd uložil viacero povinností žalovanému ako aj subjektu Lesy SR (najmä prikázal oznámiť zrušenie a zákaz ďalšej činnosti, zákaz odsúhlasovania opatrení, oznámiť vyhotovovateľovi neplatnosť zmluvy o dielo).

41. Po podaní takto nasmerovanej žaloby sa však prostredie procesného práva zaručujúce vykonanie ústavného práva na súdnu a inú ochranu (viď aj čl. 46 a nasl. vrátane čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) podstatne zmenilo a bolo úlohou správneho súdu na takto zmenenú procesno-právnu situáciu v svojej rozhodovacej praxi aj adekvátne reagovať. Vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení pre takýto prostriedok súdnej ochrany kasačný súd akceptoval postup správneho súdu, ktorý prekvalifikoval pôvodnú žalobu na žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy podľa § 252 S.s.p. a nasl. S.s.p. (viď bod č. 19 a nasl. napadnutého uznesenia).

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy v citovanom znení domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

42. Správny súd na tomto základe uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záveru, že orgán verejnej správy a následne žalovaný dostatočne odôvodnil svoj záver, že sťažovateľ v konaní pred správnym súdom nepreukázal, že by bol odsúhlasenými opatreniami ukrátený na svojich právach alebo právom chránených záujmoch, a že tieto odsúhlasené opatrenia boli priamo zamerané alebo vykonané proti nemu, prípadne následkami týchto opatrení bol priamo dotknutý (viď bod č. 40 napadnutého uznesenia). Tiež správny súd deklaruje, že sťažovateľ nie je účastníkom dotknutého konania v zmysle ust. § 41 ods. 15 zák. č. 326/2005 Z.z. a účasť verejnosti s odkazom na internetovú stránku považuje správny súd za dostatočne zabezpečenú.

43. Pre kasačný súd je nepochybné, že SKUEV Devínska Kobyla je súčasťou územia Natura 2000, na ktorú sa vzťahuje právo EÚ s veľmi prísnyimi a obmedzujúcimi podmienkami. Z dostupných databáz od ŠOPSR na príslušnej stránke (<http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0280>) pre kasačný súd vyplývajú nasledujúce informácie:

- medzi biotopy, ktoré sú predmetom ochrany patria aj bukové a jedľové kvetnaté lesy - 9130,
- navrhované menežmentové opatrenia sú:
  - o odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny na nelesných pozemkoch,
  - o odstraňovanie invázných druhov rastlín,
  - o ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny) mimo hlavný tok riek,
  - o zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov.
- činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území
- o rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č. 2 vyhlášky,
- o rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 2 a 3 vyhlášky),
- o výkon poľovného práva - lov zveri,
- o výkon poľovného práva - chov zveri,
- o zriadiť poľovnícke zariadenie - posed, soľník, krmelec, senník,
- o oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,
- o pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka),
- činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia
- o rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky,
- o rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny ostatných kategórií,
- o rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov,
- o úpravy tokov, priehrady, rybníkov a ochranných hrádzí,
- o úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpadových vôd,
- o banské stavby a ťažobné zariadenia,

o použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých priestorov.

44. Z vyššie uvedeného rozsahu limitov a obmedzení v oblasti SKUEV Devínska Kobyla pre kasačný súd vyplývajú zákazy mnohých činností ako sú stavebné činnosti, neregulovaný pohyb návštevníkov alebo iné. Napríklad, ak je už oplotenie pozemku alebo zriadenie takej jednoduchej stavby, ako poľovnícke zariadenie, tam uvedené a súčasne označené za činnosť, ktorá môže mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území, potom je na tomto území ako celkom logickým dôsledkom absolútne vylúčenie iných stavebných činností, ktoré smerujú od výstavby zložitejších stavieb ako sú záhradné chaty až k iným typom ľudských obydlí, poprípade inžinierskych sietí, ktorých porušenie by sa muselo sankcionovať bezodkladným odstránením týchto stavieb alebo reparáciou iných zásahov, ako je vyššie uvedený neregulovaný pohyb návštevníkov.

45. Závažnosť prevenčných a ochranných opatrení, ktoré sa viažu na vymedzenie územia SKUEV Devínska Kobyla, je ale potom v rozpore s tvrdením subjektu Lesy SR, ktorý napriek povinnosti ŠOPSR zakotvanej v § 65a ods. 2 písm. l) zák. č. 543/2002 Z.z. zabezpečovať riadne označovanie osobitne chránených častí prírody a krajiny (napríklad pravidelne rozmiestnenými informačnými tabuľkami s opisom zakázaných, resp. povolených činností v SKUEV Devínska Kobyla vrátane kontroly nad rešpektovaním týchto pokynov jednotlivcami vrátane subjektu Lesy SR), tvrdí (č.l. 123), že:

„nevedie evidenciu konkrétne týkajúcu sa biotopu kyslomilných bukových lesov a ani zo žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu LESOM Slovenskej republiky, štátny podnik nevyplýva povinnosť danú evidenciu viesť. Z tohto dôvodu nemôžu LESY Slovenskej republiky, štátny podnik uviesť spôsob merania rozsahu zásahu do biotopu kyslomilných bukových lesov a k uvedenému spôsobu poskytnúť metodiku merania.

Poverenou organizáciou zaoberajúcou sa Monitoringom stavu biotopov a ich evidenciou podľa § 65a zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je Štátna ochrana prírody SR. Ani tá však samostatne neeviduje jednotlivé prvky menežmentu území európskeho významu, nakoľko sa jedná o činnosti vykonané v prospech biotopov podľa dokumentácie ochrany prírody (ods. 4 § 54 zákona č. 543/2002 Z.z.). Zároveň takáto povinnosť nevyplýva z národnej legislatívy ani z európskych direktív."

46. S uvedeným tvrdením subjektu Lesy SR musí kasačný súd s poukazom na čl. 6 smernice č. 92/43 ako aj na čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a záväzok lojality podľa čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii vysloviť nesúhlas. Uvedené ustanovenie jednoznačne zakotvuje povinnosť štátnych orgánov vrátane žalovaného, aby v SKUEV Devínska Kobyla prijal nevyhnutné a priaznivé opatrenia v súlade s ekologickými požiadavkami (nižšie citovaný odsek 1). Súčasne uvedená smernica ukladá štátnym orgánom vykonávať preventívny dohľad v tomto území, aby sa predišlo poškodeniu biotopov (nižšie citovaný odsek 2). Tiež je pre kasačný súd nepochybné, že uvedený lesný biotop bukových lesov môže byť dotknutý položkami 41.11 až 41.16 uvedenými v prílohe I. s podnadpisom „Typy prirodzených biotopov európskeho významu, ktorých ochrana vyžaduje označenie osobitných chránených území" k smernici č. 92/43

Podľa čl. 6 ods. 1 smernice č. 92/43 v citovanom znení pre osobitne chránené územia vytvoria členské štáty potrebné ochranné opatrenia obsahujúce v prípade potreby príslušné plány riadenia, osobitne navrhnuté pre dané lokality alebo začlenené do ďalších plánov rozvoja, a primerané štatutárne, administratívne alebo zmluvné opatrenia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám typov prirodzených biotopov uvedených v prílohe I a druhov uvedených v prílohe II, vyskytujúcich sa v týchto lokalitách.

Podľa čl. 6 ods. 2 smernice č. 92/43 v citovanom znení členské štáty podniknú primerané kroky, aby sa na osobitne chránených územiach predišlo poškodeniu prirodzených biotopov a biotopov druhov, ako aj rušeniu druhov, pre ktoré boli územia označené za chránené, pokiaľ by takéto rušenie bolo podstatné vo vzťahu k cieľom tejto smernice.

Podľa čl. 6 ods. 3 smernice č. 92/43 v citovanom znení akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému

odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.

Podľa čl. 6 ods. 4 smernice č. 92/43 v citovanom znení platí, že ak sa aj napriek negatívnemu odhadu dosahov na lokalitu a pri neexistencii alternatívnych riešení plán alebo projekt musí realizovať z dôvodov vyššieho verejného záujmu, vrátane záujmov sociálnej a ekonomickej povahy, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, že celková koherencia sústavy Natura 2000 bude ochránená. O prijatých kompenzačných opatreniach informuje Komisia.

Ak sa v príslušnej lokalite vyskytuje prioritný biotop a/alebo prioritný druh, jediné dôvody, ktoré môžu prichádzať do úvahy, sú tie, ktoré sa týkajú zdravia alebo bezpečnosti ľudí, priaznivých dôsledkov primárneho významu na životné prostredie alebo tiež stanoviska Komisie k ďalším nevyhnutným dôvodom vyššieho verejného záujmu.

47. Z vyššie uvedeného textu smernice č. 92/43 sa potom ako zásadná otázka pre preskúmanú vec javí to, či napriek snahe sťažovateľa o polozenie prejudiciálnej otázky a jeho odkazom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora (viď napríklad bod č. 11), sa správny súd zaoberal možnosťou aplikácie práva Únie, konkrétne čl. 6 ods. 3 smernice č. 92/43 na preskúmanú vec. Práve uvedený odsek kladie dôraz na preventívno-ochrannú činnosť štátnych orgánov členských štátov v tom význame, že

- ide o plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je pre ňu z hľadiska dosiahnutia účelu vytvorenia tohto chráneného územia potrebný (napríklad komerčné využitie chráneného územia),

- avšak mohol by významne (v zmysle pokynov Komisie Európskej únie je nutné vylúčiť akúkoľvek pravdepodobnosť) ovplyvniť toto chránené územie,

- ktorý je možno odsúhlasiť iba po nadobudnutí vysokého presvedčenia prostredníctvom primeraného odhadu dosahov plánu alebo projektu, že nielenže nepriaznivo neovplyvní príslušné chránené územie ale ani nie je spôsobilý vyvolať poškodzovanie alebo podstatné rušenie v zmysle článku 6 ods. 2 smernice č. 92/43.

48. Naopak následne nemôže byť ani vylúčené, že sa taký plán alebo projekt ukáže byť neskôr, a to aj v prípade, keď nedošlo k žiadnemu pochybeniu v predchádzajúcom konaní, za zákonnosť ktorého v preskúmanej veci zodpovedá žalovaný, ako spôsobilý zapríčiniť takéto poškodzovanie alebo rušenie. Až za týchto okolností umožňuje článok 6 ods. 2 smernice č. 92/43 vyhovieť zásadnému cieľu udržať a uchrániť kvalitu životného prostredia spolu s ochranou prirodzeného životného prostredia rovnako pre voľne žijúce zvieratá ako pre rastlinstvo v zmysle prvého odôvodnenia tejto smernice

49. V uvedenej súvislosti je pritom evidentné, že už prostredníctvom rozsudku Súdneho dvora sp.zn. C-240/09 zo dňa 08. marca 2011 bola vyzdvihnutá ochrana životného prostredia ako spoločný cieľ zasluhujúci si mimoriadnu pozornosť členských štátov Európskej únie prostredníctvom argumentácie, že je úlohou vnútroštátnych súdov, aby poskytli taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktorý bude v čo najväčšej možnej miere v súlade tak s cieľmi článku 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, ako aj s cieľom účinnej súdnej ochrany práv poskytovaných právom EÚ, aby mohla organizácia na ochranu životného prostredia, napadnúť na súde rozhodnutie prijaté v rámci správneho konania, ktoré by mohlo byť v rozpore s právom EÚ v oblasti životného prostredia.

50. Hore citované ustanovenie čl. 6 ods. 3 smernice č. 92/43 ako prameň práva EÚ jednoznačne poskytuje právo verejnosti, aby sa za určitých podmienok mohla vyjadriť, pričom aj toto právo spadá nepochybne pod príkaz Súdneho dvora, ktorý je vyjadrený v citovanom rozsudku sp.zn. C-240/09. Napriek absencii definičného vymedzenia pojmu „verejnosť“ alebo aj „plány a projekty“ v texte smernice č. 92/43, je podľa mienky kasačného súdu možné vychádzať subsidiárne aj z iných častí práva EÚ.

51. Tento záver podporuje aj judikatúra Súdneho dvora, najmä sťažovateľom citovaný rozsudok sp.zn. C-127/02, prostredníctvom ktorého Súdny dvor vyslovil (viď marginálny bod č. 26 tohto rozsudku):

„Pojem „projekt“ je dôležitý pre vymedzenie pojmu plán alebo projekt v zmysle smernice o biotopoch, ktorá má, ako vyplýva z uvedených úvah, rovnako ako smernica 85/337 zabrániť tomu, aby boli povolené činnosti bez predbežného preskúmania vplyvov na životné prostredie, ktoré by ho mohli poškodzovať“.

52. Obdobne Súdny dvor v citovanom rozsudku Waddenzee v marginálnych bodoch č. 45 a č. 48 objasnil nemožnosť vylúčenia hrozby dopadu alebo nebezpečenstva tejto nemožnosti na posudzovanie plánov následne:

„45. Vzhľadom na vyššie uvedené treba na otázku 3a) odpovedať tak, že článok 6 ods. 3 prvá veta smernice sa musí vykladať v tom zmysle, že každý plán alebo projekt nie priamo súvisiaci alebo nevyhnutný pre správu lokality podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na túto lokalitu z hľadiska cieľov jej ochrany, pokiaľ na základe objektívnych skutočností nemožno vylúčiť, že bude mať pravdepodobne na túto lokalitu významný vplyv, a to buď samostatne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi.

48. Na otázku 3b) treba preto odpovedať tak, že na základe článku 6 ods. 3 prvej vety smernice o biotopoch pokiaľ existuje nebezpečenstvo, že plán alebo projekt nie priamo súvisiaci alebo nevyhnutný pre správu určitej lokality môže ohroziť ciele jej ochrany, musí byť považovaný za taký, ktorý pravdepodobne môže významne ovplyvniť túto lokalitu. Posúdenie uvedeného nebezpečenstva sa musí vykonať s ohľadom na vlastnosti a podmienky životného prostredia príznačné pre lokalitu, ktorej sa takýto plán alebo projekt týka.“

53. Takisto sa správny súd vyjadril súhlasne k záveru žalovaného, že zverejnením na príslušnej webovej stránke (sídle) si splnil svoju povinnosť dotknutú verejnosť informovať (otázka publicity informácií). S takýmto postupom nie je možné súhlasiť, pokiaľ nespĺňa podmienky dosiahnutia vysokej pravdepodobnosti prenosu informácií na lokálnej úrovni.

54. Už prostredníctvom staršieho rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 1 Sž-o-KS 194/2004 zo dňa 13. septembra 2005 otázku publicity vymedzil nasledovne:

„Zo všetkých týchto zistení vyplýva pre Najvyšší súd záver, že mesto Žiar nad Hronom, ktoré by bolo v budúcnosti priamo dotknuté výstavbou rýchlostnej komunikácie R1, sprostredkovalo informácie o dlhodobo prebiehajúcom procese posudzovania vplyvov na životné prostredie iba prostredníctvom verejnej vyhlášky a alternatívne spôsoby informovania verejnosti, ktoré ináč využívala na informovanie obyvateľov mesta (mestské noviny, mestský rozhlas alebo mestská televízia), boli využívané náhodným a o prebehnutéj akcii spätne informujúcim spôsobom.

Tento jednostranný prístup mesta (obce), kedy v priestoroch verejnosti prístupných iba počas stránkových hodín (a ktoré sa veľakrát prekrývajú s pracovným časom jednotlivca) sa prezentuje informácia so súčasným vedomím obce, že verejnosť uvedené priestory navštevuje zriedkavo a preto na informovanie verejnosti o dôležitých záležitostiach v lokalite volí bežne a pravidelne iný spôsob informovania (mestské noviny, rozhlas a televíziu), nie je naplnením zákonného pojmu „informovať verejnosť v mieste obvyklým spôsobom“. Na tomto záveru nič nemení skutočnosť, že pod č. 263/1998 Z.z. bol v Zbierke zákonov na str. 1907 uverejnený aj mapový náčrt návrhu trasy rýchlostnej komunikácie R1, lebo tento náčrt neodrážal ani požiadavku variantnosti trasovania ani presne neinformoval verejnosť, ktorých konkrétnych pozemkov a nehnuteľností sa trasa rýchlostnej komunikácie R1 dotkne.

Rovnaké závery vyplývajú pre Najvyšší súd s prihliadnutím na 6. a 7. odsek preambule v spojení s čl. 6 ods. 2 a 3 Smernice Rady z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov niektorých verejných alebo súkromných projektov na životné prostredie /č. 85/357/EHS/ (Najvyšší súd si je vedomý tej skutočnosti, že nie je v jeho právomoci vykladať nejasné, resp. inak výkladovo sporné ustanovenia komunitárneho práva, ale v danom prípade o uvedené typy ustanovení nejde). Z textu uvedených ustanovení vyplýva pre Najvyšší súd, že účel tejto Smernice vychádza z nutnosti zabezpečiť realizáciu posúdenia pravdepodobných významných vplyvov prípravy verejných a súkromných projektov na životné prostredie vrátane vyhodnotenia primeraných informácií, ktoré okrem informácií poskytnutých obligatórne navrhovateľom môžu byť doplnené aj orgánmi a jednotlivcami dotknutými účinkami

posudzovaného projektu. Potom povinnosťou členského štátu je zabezpečiť dotknutú verejnosť, aby mala možnosť vyjadriť svoje stanovisko pred začatím projektu, a to informovaním o existencii tohto projektu. Forma spôsobu informovania sa má príslušný orgán štátu zvoliť predovšetkým s prihliadnutím na vlastnosti tohto projektu alebo na dotknuté miesto projektu, pričom cit. Smernica navrhuje príkladmo, aby spôsob informovania verejnosti bol realizovaný formou vyvesením plagátov v určitej lokalite, uverejnením informácie v miestnej tlači, organizovaním výstavy plánov opisujúcich predmet činnosti, výkresov, tabuliek popri prípade grafov. Inak povedané, informovanie verejnosti v tomto prípade musí zodpovedáť požiadavke zverejniť informáciu o vplyvu na životné prostredie takým účinným a efektívnym spôsobom, aby bez pochyb bola daná vysoká pravdepodobnosť, že bola oslovená čo možno najširšia verejnosť.

Preto je potrebné odmietnuť tvrdenie žalovaného, že uverejnením oznámenia formou verejnej vyhlášky v súlade s ust. § 26 ods. 1 Správneho poriadku bolo verejnosti analogicky ako účastníkom konania s neznámym rozsahom počtu a pobytom dostatočným spôsobom dané na vedomie, že môžu vykonať svoje právo nahliadnuť alebo iným spôsobom sa oboznámiť s údajmi v predkladaných dokumentoch tak, ako im priznáva zák. č. 127/1994 Z.z."

55. Na záver musí kasačný súd uviesť, že ako notorieta (viď § 122 S.s.p.) vníma mnohé novinárske informácie, ktoré poukazujú na negatívne reakcie predstaviteľov mestských častí v blízkosti SKUEV Devínska Kobyla na odsúhlasené opatrenia alebo naopak o neprehliadnuteľnú snahu sa do týchto procesov osobne zapojiť, t.j. verejnosti, ktorí týmto postojom reagujú na masívny výrub stromov, ako aj poukazuje sťažovateľ. Najmä je evidentné, že títo predstavitelia požadujú (viď informácie TASR, SITA z 01.02.2018):

„Od ministerstva, pod ktoré patrí štátny podnik Lesy SR, chcú aby zverejnilo v otázke plánovanej ťažby v prvom štvrtroku 2018 ťažbovú mapu. Podľa starostov je dôležité, aby sa verejnosť dozvedela, kde a kedy sa bude ťažiť drevo a v akom objeme. Rovnako žiadajú zverejnenie programu starostlivosti o lesy, najmä časti, v ktorej je uvedený popis porastov a plán hospodárskych opatrení o ne. "

Obdobne aj v mesačníku Dúbravské noviny č. 3/2018 (str. 5) bolo poukázané na reakciu starostov z blízkosti lokality Devínska Kobyla a Výdrlica, na záujem miestneho obyvateľstva sa zapojiť do hodnotenia výrub stromov a následné správanie dotknutých orgánov verejnej správy

56. Na uvedenom základe dospel kasačný súd k záveru, že aj druhý dôvod kasačnej sťažnosti je oprávnený. Je celkom mylný záver žalovaného, že sťažovateľ alebo iní predstavitelia verejnosti nemajú prístup k hodnoteniu plánu alebo projektu, ktorým napríklad môžu byť uvedené odsúhlasené opatrenia, čo však žalovaný nevyhodnotil. Základnou a nenahraditeľnou podmienkou ochrany území európskeho významu, ktorým SKUEV Devínska Kobyla nepochybne je, nie je obmedzovanie účastníkov na hodnotenie plánov a projektov v zmysle slovenského právneho poriadku ale naopak zváženie účasti verejnosti, a to aj s prihliadnutím na princípy obsiahnuté v Aarhuskom dohovore, ak toto ukladá záväzný právny predpis vrátane práva Európskej únie. Preto kasačný súd pristúpil k zrušeniu napadnutého uznesenia a vrátil ho správne súdu na ďalšie konanie.

V.

57. Kasačný súd vzhľadom na dôvod kasačnej sťažnosti uplatnený sťažovateľom uvádza, že napadnuté uznesenie nespĺňa zákonné požiadavky na formálne i obsahové náležitosti uznesenia požadované v zmysle § 147 ods. 2 v spojení s § 139 S.s.p. Uvedené uznesenie nedostatočne vychádza zo zisteného skutkového stavu, ktorého právna subsumácia pod právo Únie a judikatúru Súdneho dvora nebola riadne správnym súdom odôvodnená. Kasačný súd sa nestotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi obsiahnutými v napadnutom uznesení o tom, že žalobu je na tam uvedených záverov možné zamietnuť.

58. Hoci počas konania bola aj kasačnému súdu predložená prejudiciálna otázka, jej obsah kasačný súd zatiaľ vyhodnotil ako predčasne predložený a preto nepostupoval podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, lebo nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych

aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť, poprípade výskyt skoršej judikatúry, od ktorej by sa tento rozsudok odkláňal.

59. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok sťažovateľa a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v citovanej judikatúre (čl. 1 ods. 1 ústavy), najmä rozhodnutia sp.zn. C- 127/02 v spojení s rozhodnutím sp.zn. C-240/09, pri ktorých kasačný súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich obsahu a vyslovených právnych názorov (viď účinky sledované v § 20 a contrario § 22 ods. 1 S.s.p. spolu s čl. 144 ods. 1 ústavy) s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska v zmysle záverov judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zjednocovania alebo zamedzovania vydávania protirečivých rozsudkov, najmä vec Zielinsky, Pradal a spol. v. Francúzska republika č. A-24846/94, 34165/96 až 34173/96, poprípade vec Borovská a Forrai v. Slovenská republika č. A-48554/10 z 25.11.2014), s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa § 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

60. Bude preto úlohou správneho súdu, aby v ďalšom konaní v zmysle vyššie uvedených právnych názorov kasačného súdu (§ 469 S.s.p.) vykonal riadne zistenie skutkového stavu v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre účely súdneho konania a na jeho základe rozhodol.

61. Kasačný súd v preskúmvanej veci v súlade s ust. § 455 S.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by nariadenie pojednávania by bolo potrebné.

62. Nakoľko kasačný súd v konaní o kasačnej sťažnosti dospel k záveru o nutnosti zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť správnemu súdu na ďalšie konanie, potom krajský súd postupom podľa § 467 ods. 3 S.s.p. rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

Podľa § 467 ods. 3 S.s.p. platí, že ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 v spojení s § 439 S.s.p.).